

NAGRADA „EUROPSKI GRAĐANIN”

Autor je obradio Medalju časti, koju svake godine dodjeljuje Europski parlament Građaninu Europe, na osnovi provedenog postupka. Ta je nagrada utemeljena 2008. godine. Ove su godine laureati iz Republike Hrvatske Tvrtko Barun i Hrvatska udruga Transplant.

Medalja časti

Pored niza nagrada Europske unije, primjerice za kulturu, književnost, kulturnu baštinu, inovacije, suvremenu arhitekturu, Predsjedništvo je 21. travnja 2008. utemeljilo nagradu „Europski građanin”. Svake godine, kao i ostale nagrade, dodjeljuje je Europski parlament, na osnovi Pravilnika o dodjeli nagrade „Europski građanin”, građanima, skupinama, udruženjima i organizacijama za ostvarena iznimna postignuća i izniman angažman u:

- *aktivnostima kojima se promiče bolje uzajamno razumijevanje građana država članica i njihova suradnja ili olakšava prekogranična ili transnacionalna suradnja unutar Europske unije;*

- *aktivnostima koja uključuju dugoročnu prekograničnu ili transnacionalnu kulturnu suradnju koja pridonosi jačanju europskoga duha;*

- *projektima koji su povezani s tekućom Europskom godinom;*

- *aktivnostima kojima se konkretno izražavaju vrijednosti sadržane u Povelji Europske unije o temeljnim pravima.”¹*

Dodjela i oduzimanje nagrade

Pravo predlaganja kandidata za nagradu „Europski građanin” imaju samo zastupnici u Europskom parlamentu, a svaki zastupnik ima pravo nominirati samo jednog kandidata godišnje, do 31. ožujka tekuće godine.

Ovlašteno tijelo za dodjelu nagrade jest Odbor za nagradu „Europski građanin”. Na njegovu čelu kao predsjednik jest predsjednik Europskog parlamenta, a on može svoje ovlasti prenijeti na potpredsjednika Odbora.

Odbor čine predsjednik i

- četiri potpredsjednika Europskog parlamenta,

- dva bivša predsjednika Europskog parlamenta i

¹ Članak 2. Pravilnika o dodjeli nagrade „Europski građanin” od 7. ožujka 2011. Pravilnik je mijenjan odlukama Predsjedništva od 16. 1. 2012., 14. 12. 2015. i 21. 11. 2016.

- dvije istaknute ličnosti.

Odbor imenuje Predsjedništvo Europskog parlamenta.

Glavna uprava Europskog parlamenta za komunikaciju (DG COMM) zadužena je za tajništvo Odbora i vodi organizaciju svečanosti dodjele nagrade. Ona provodi i istrage u slučaju moguće zlorabe nagrade, a na osnovi njihova nalaza Europski parlament ima pravo oduzeti dodijeljenu nagradu.

Zloraba nagrade očituje se neprimjernom namjenom nagrade, pružanjem netočnih podataka u vezi s kriterijima za isključenje, aktivnostima protivnim ciljevima utvrđenih člankom 2. Pravilnika i, najvažnije, očiglednim kršenjem Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Nakon utvrđenih činjenica i pismenom očitovanju korisnika nagrade, predsjednik Odbora donosi obrazloženu odluku.

Izborni postupak i dodjela nagrade

Potencijalne kandidate za nagradu predlažu državne izborne komisije u sastavu od po tri zastupnika u Europskom parlamentu, te najmanje jednog zamjenika, tako da Odboru za nagradu predlože najviše pet potencijalnih dobitnika nagrade iz svojih država članica, i to prema redosljedu prioriteta, a najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

Svake godine Informacijski ured u određenoj državi članici poziva zastupnike da sudjeluju u državnoj izbornoj komisiji. Sastav te komisije, koliko je to moguće, treba odražavati ravnotežu političkih stavova u Europskom parlamentu.

U izbornom postupku komisijama pomažu informacijski uredi Europskog parlamenta te informacije koje posjeduju podnose predsjedniku odbora ili državnim izbornim komisijama.

Nagrada ima simbolično obilježje, a broj je nagrađenih ograničen. Odbor za nagradu izabire s predloženoga popisa do 50 potencijalnih dobitnika nagrade, a uzima u obzir ravnotežu spolova i geografsku zastupljenost.

Dodjela nagrada objavljuje se jednom godišnje u Službenom listu Europske unije.

Dodjela nagrada provodi se na svečani način u državama članicama, u organizaciji Informacijskih ureda Europskog parlamenta te u suradnji s predstavništvima Europske unije i lokalnim vlastima.²

Nastoji se da taj događaj dobije što veći publicitet, da se naglasi iznimna važnost aktivnosti koja se nagrađuje.

Svake godine u mjesecu listopadu organizira se u Europskom parlamentu u Bruxellesu ili Strasbourgu kao glavni događaj, okupljanje svih dobitnika nagrade, da bi im se na svečani način predale diplome „Građanin Europe“.

² Dana 25. rujna 2017., u dvorani „Ante Starčević“ Hrvatskog sabora u Zagrebu, na svečanosti povodom uručivanja nagrade „Europski građanin“, a u nazočnosti hrvatskih europarlamentaraca g. Dubravke Šuice i g. Tonina Picule, nagrade je laureatima iz Republike Hrvatske za 2017. godinu predao predsjednik Hrvatskog sabora g. Gordan Jandroković, pateru Barunu osobno, a u ime Hrvatske udruge Transplant nagradu je preuzela g. Tanja Watz. Diplome će nagrađenima 11. listopada 2017. biti predane na zajedničkoj svečanosti u sjedištu Europske unije u Bruxellesu.

Medalja časti

Medalja časti dodjeljuje se kao znak priznanja uz diplomu nagrade „Građanin Europe” i ima simboličnu vrijednost.

Godine 2015. medalju je dobila Hrvatska gorska služba spašavanja, a 2017. godine dobili su je pater Tvrтко Barun i Hrvatska udruga Transplantant.

Medalja je dvostrana, ovalna, dimenzija 60 x 75 mm, debljine 5 mm, brončana, s poliranom površinom, u posebnoj izrađenoj kutiji.

Medalja je kreirana i otkovana u poznatoj tvrtki Maison Arthus-Bertrand iz Pariza.³

Avers: Na cijeloj je površini reljefni prikaz parlamentarne dvorane s poslanicima. U dnu dvorane, na zidu iznad predsjedničkog stola natpis je: CIVI EUROPAEO PRAEMIUM”.

Revers: U sredini su reljefno postavljena stilizirana kružno postavljena sjedišta, s logom Europske unije s desne strane.

Gore uz rub medalje tekst je PARLAMENTUM EUROPAEUM, a dolje uz rub mjesto je gdje se gravira ime i prezime, odnosno naziv dobitnika medalje.

Taj tip reversa u uporabi je od 2014. godine.

Do 2014. godine na reversu medalje bio je logo EU na vodoravno položenom transparentu s drškom i dva stilizirana rukohvata. Ispod loga tekst je u dva reda: PARLAMENTUM / EUROPAE.

Slika aversa medalje

³ Tvrtka Maison Arthus-Bertrand utemeljena je 1803. godine u Parizu i posluje na adresi 6 rue Royal u Parizu. Tvrtka je specijalizirana za kreiranje i proizvodnju značaka, ordena i medalja, ukrasa, nakita itd. Inače je službeni dobavljač Velike kancelarije Legije časti u Parizu.

Diploma

Diploma se svečano predaje laureatima na zajedničkom sastanku u sjedištu Europske unije.

Diploma je napisana na jeziku nagrađene osobe.

U zaglavlju diplome, lijevo, u narančastoj boji, naziv je nagrade u tri reda: EUROPAEAN / CITIZEN'S PRIZE / 2017, a s desne strane, u plavo-narančastoj kombinaciji, grafički je prikaz lica svih rasa.

Ispod je tekst u četiri reda:

EUROPSKI PARLAMENT, u želji da izrazi priznanje aktivnostima ili djelima građana, udruženja ili organizacija koje su iznimno predane poticaju boljeg međusobnog razumijevanja i uže integracije europskih naroda, te svjestan važnosti vrijednosti kao što su gostoljubivost, solidarnost i tolerancija u promicanju mira i blagostanja, odlučio je na sjednici Odbora za dodjelu nagrade 7. lipnja 2017. da nagradu

Europski građanin za 2017. godinu dobiva

/Naziv, odnosno ime i prezime nagrađenog/

Lijevo dolje

Desno dolje

Znak europskog parlamenta
Bruxelles, 11. listopada 2017. godine

Vlastoručni potpis
ANTONIO TAJANI
Predsjednik Europskog parlamenta

Nagrađeni iz Hrvatske

Godine 2015. nagradu „Građanin Europe“ i pripadajuću Medalju časti dobila je iz Hrvatske - Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) uz još 46 nagrađenih.

Godine 2017. Republika Hrvatska ima dva laureata nagrade „Građanin Europe“:

1. Na prijedlog hrvatskog eurozastupnika u Europskom parlamentu gospodina Tonina Picule, nagradu „Građanin Europe“ dobila je odlukom Odbora za nagradu „Građanin Europe“

Hrvatska udruga Transplant sa sjedištem u Zagrebu.

Udruga je osnovana je 2005. godine, kao udruga pacijenata, a cilj joj je promicanje darivanja i presađivanja organa. Udruga okuplja osobe s kroničnim bolestima nekog od vitalnih organa. Sustavno provodi u javnosti kampanju za darivanje i presađivanje organa.

Udruga aktivno sudjeluje u kreiranju zdravstvene politike u dijelu koji je vezan uz transplantacijski program. Zahvaljujući sustavnom radu na rješavanju problema, Hrvatska se s dna ljestvice po broju darivatelja popela na sam vrh.

2. Na prijedlog hrvatske eurozastupnice u Europskom parlamentu gospođe Dubravke Šuice uz potporu hrvatskih europarlamentaraca Ivane Maletić, Željane Tolić i Ivice Zovka, nagradu „Građanin Europe“ dobio je odlukom Odbora za nagradu „Građanin Europe“ od 7. lipnja 2017. godine

pater Tvrtko Barun

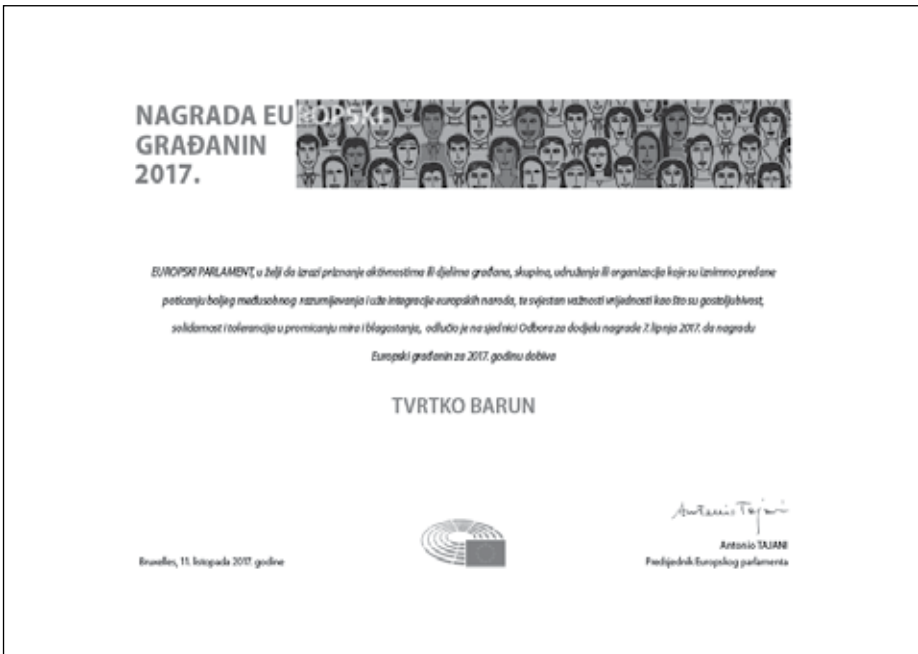
Magistar duhovnosti i voditelj Isusovačke službe za izbjeglice u jugoistočnoj Europi sa sjedištem u Zagrebu, koja djeluje od 1993. godine. Služba djeluje u 50 zemalja svijeta te tako pomaže gotovo milijun izbjeglica i drugih prisilno raseljenih osoba.

Slika diplome Hrvatske udruge Transplant

Slika reversa medalje Hrvatske udruge Transplant

Slika diplome patera Tvrtka Baruna

Slika reversa medalje patera Tvrtka Baruna

Literatura

1. Povelja o temeljnim pravima Europske unije, Službeni list Europske unije, 2010/C 83/02
2. Pravilnik o dodjeli nagrade “Europski građanin” - Odluka Predsjedništva od 7. 3. 2011. Službeni list Europske unije
3. Tvrтко Barun - Europski građanin, <http://www.glas-slavonije.hr/335647/1>
4. Isusovac Tvrтко Barun nominiran za nagradu „Europski građanin”, <https://bitno.net/vijesti/hrvatska/Isusovac-tvrтко-barun-nominiran-za-nagradu-europski-grđanin/>
5. Hrvatska udruga Transplant, <https://www.tportal.hr/hrvatska-udruga-transplant>

Zahvaljujem na pomoći gospođi Maji Ljubić Kutnjak iz Ureda za informiranje Europskog parlamenta u Republici Hrvatskoj, koja mi je omogućila pristup traženom materijalu, i gospodinu Miljenku Greglu, fotografu Muzeja grada Zagreba, koji je izradio slikovne priloge medalje.